

որ ծրար բերեց
գեղարվեստի ա-
Գառզուն՝ լույսի
ռազրական կինո-
ային մասնակցե-
կտավի և վրձնի
է, որ Յրանսիա-
կտավի է արժա-
վյան օրոք լիա-
րազրական ֆիլմ
ստեղծագործու-
տեղուն ժամանա-
յի խոշորագույն
մեկն է: Այդ
անշանավոր թան-
կատկերասրահ-
աված նրա ցու-
Յրանսիայի գե-
ղեմիայում ըն-
ի պարզեցրելու
վրայով, լույս-
տից զուրս գանք
րվեստների կա-
ացքի նառն կը-
ի ակադեմիայի
ակ կիսաշրջանը:
ույն գիտական
է այդ շինու-
կառուցված է
սիական բարո-
իդի տեսարժան
1805 թվակա-
սադրվեց ակա-
635 թվականին
նալ Ռիշելյեն,
նք, «Ակադե-
Յրանսիայի ա-
տիտուտի մեջ
կազմակերպու-
միայն: Բացի
ների» այդ ար-
կ հեղինակա-
տիտուտի մեջ
յունների ակա-
ոթյունների և
ակադեմիան,
ների ակադե-
և բարոյական
ադեմիան...
էր հավաքվել
որ ընտրանին՝
որ, արվեստա-
որ, քանդակա-
գրեթե յու-
ածալին վարդ
որը վկայում
որ ու վաստա-
ստվո լեգեոնի
Ակադեմիական
Հրավիրված
ր:
տեղափոխում
ավորիչ պատ-
րձակ դռնից
է լողում մի
որի վրա
մոլեգնություն-
առջևից հան-
որորեն քա-
րառային քա-
ճեմակ մա-
ին դյուրու-
ուզմունք կա:
իողոցի հան-
են այն կը-
տեղ են անց-

կով ես ինձ համար հայտնաբե-
րում էի բնությանն նոր գաղտնի-
ներ, հասու լինում մարդկային
հանճարի անհայտ կողմերին: Ուս-
տի և ինձ համար շատ ծանր էր
նրանցից բաժանվելը...
Կտավները խնամքով դարսում
են բեռնատարների մեջ, որոնք
դրանք կհասցնեն նոր գրանցման
վայրը՝ Վանն: Դա ոչ մեծ ա-
ռողջարանային քաղաք է, որը
գտնվում է լազուր ափի այնպիսի
մարգարիտների միջև, ինչպիսիք
են Կաննը, Նիցան, Անտիբը: Բա-
ցի իր առողջարանային հնարա-
վորություններից, Վանսը լայնո-
րեն հայտնի է որպես նկարիչնե-
րի սիրելի քաղաք: Ծարբեր տա-
րիներ այնտեղ ապրել ու ստեղ-
ծագործել են Ամեդեո Մոդիլյա-
նին, Անրի Մատիսը, Մարկ Շա-
գալը, Ֆեռնան Լեժեն, Ռաուլ Դյու-
ֆին: Ինչպես որ իր անվանի եղ-
բայրակիցները, Գառզուն նույն-
պես այդտեղ հաճախ է մեկուսա-
նում Փարիզի հավերժական ի-
րարանցումից, քաղաքային աղ-
մուկից, անթիվ-անհամար գոր-
ծերից, բազմաթիվ հեռախոսա-
զանգերից ու տեսակցություններից:
«Փախչում եմ Փարիզից», — կես-
լուրջ, կես-կատակ հաճախ ասում
է Գառզուն:
1984 թվականին նկարիչը ըն-
տրվել է Վանսի պատվավոր քա-
ղաքացի, իսկ երկու տարի անց
տեղական թանգարանի գլխավոր
ֆոնդապահը նրան առաջարկում
է ցուցադրանք ստեղծել հսկայա-
կան Վիլեն դժակում: Այդ պատ-
կանելի կառույցը հայրենի քա-
ղաքին է կտակել նախկին քա-
ղաքագլուխը:
Թանգարանը ընդգրկում է Գառ-
զուի կեսդարյա ստեղծագործական
ուղին: Նրա հինգ մեծ սրահնե-
րում ցուցադրված է քառասուն
կտավ, 50 ջրաներկ աշխատանք,
մատիտով, գուաշով կատարված
50 նկար, բազմաթիվ փորագրա-
նկարներ: Մոտ ժամանակներս կա-
վարտվի կամարապատ երկու նը-
կուղային սրահների հարդարումը,
որոնք կառուցված են հին հռո-
մեական շինությունների հիմքի
վրա: Այստեղ ցուցադրվելու են
քանդակներ և խեցեղեն, թատե-
րական դեկորացիաներ:
...Հեռավոր 1907 թվականի ա-
ռաջին օրը Սիրիայի Հալեպ քա-
ղաքում քաղաքային լուսանկար-
չի ընտանիքում արու գավակ ծըն-
վեց: Ի դեպ, նրա ազգանվան
գաղտնիքը բավական պարզ է.
Գառզուն Գառնիկ Զուլումյանի
կրճատ ձևն է: Նրա ծնողները՝ Հայ-
կանուշ Թաշլյանը և այդ կող-
մերում հայտնի լուսանկարիչ Հա-
րություն Զուլումյանը, Արարատի
նախալեռներից էին փախել, փրկ-
վելով սուլթանական արյունոտ յա-
թաղանից:
Հորից վաղ զրկվելով, նա օգ-
նում էր մորը, որը շարունակում
էր պահել հոր լուսանկարչատու-
նը:

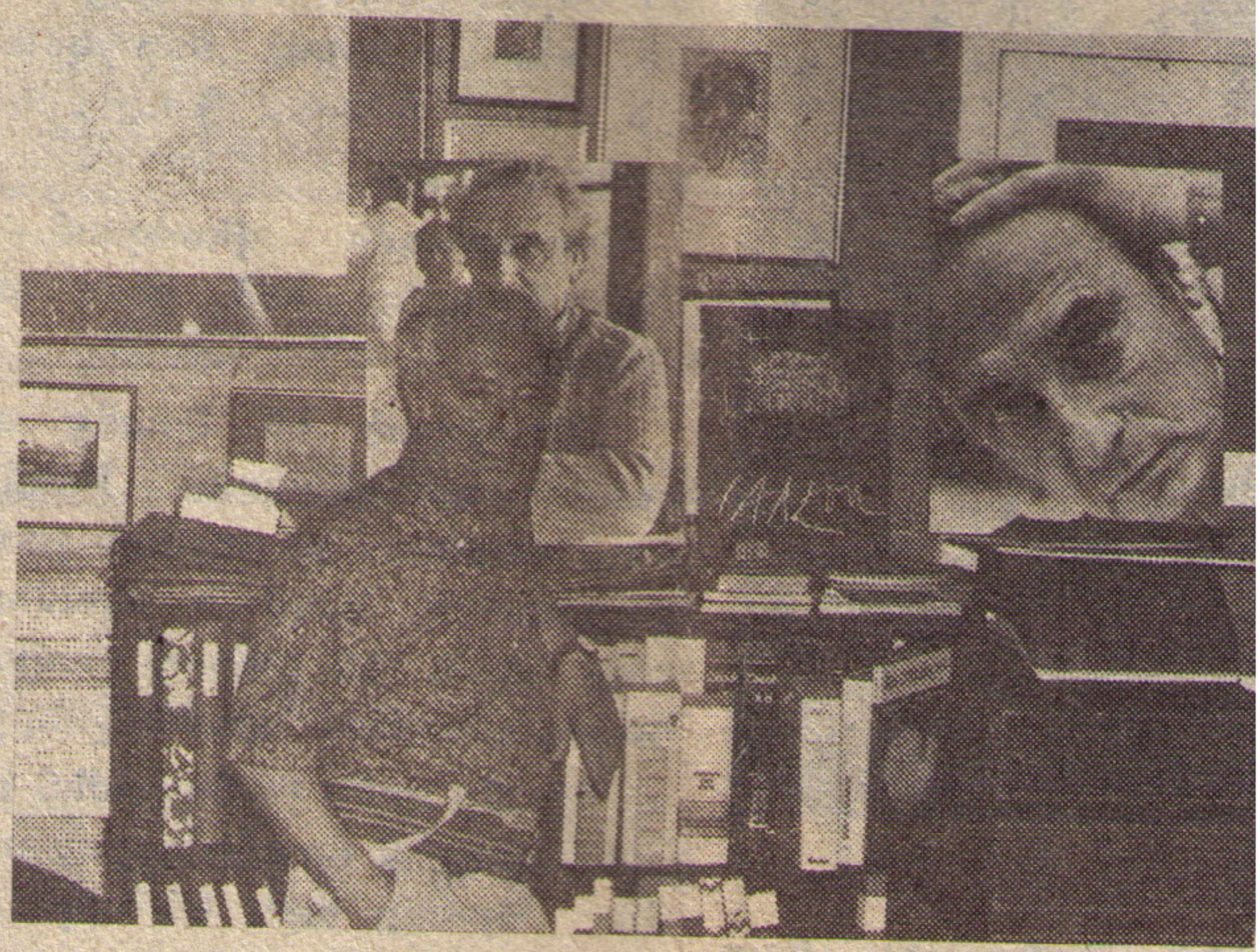
տույթյան դպրոց: Ուսման հետ
միաժամանակ նա հաճախում էր
Մոնպարնասում գտնվող Գրանդ
Շոմիեռ գեղարվեստի ակադեմիան:
Բացի դրանից, դիտելով Փարիզի
հռչակավոր թանգարաններն ու
պատկերասրահները, նա հասկա-
ցավ, որ իր կիրքը գեղանկարն է
ու գծանկարը, վրձինն ու մատիտը:
Գառզուի մուտքը գեղանկարչու-
թյուն տեղի ունեցավ համաշխար-
հային տնտեսական ճգնաժամի
տարիներին: 1933 թվականին՝
Գերմանիայում նացիզմի իշխա-
նության գլուխ անցնելուց քիչ հե-
տո Փարիզի գրական թերթերից
մեկում՝ «Կոմեդիայում», հրապա-
րակվեց Հիտլերի ծաղրանկարը:
Նկարի տակ դրված էր Գառզուի
ստորագրությունը: 54 տարի անց
նկարիչը ոչ առանց հպարտության
իր թանգարանի բացման ժամա-
նակ կասի. «Ես ծաղրել եմ չա-
րագույժ Հիտլերին»:
1939 թվականին բացվեց նրա
առաջին անհատական ցուցահան-
դեսը: Այդ ժամանակից ի վեր
նրա աշխատանքները ցուցադր-
վում էին Յրանսիայի նկարիչնե-
րի բոլոր խոշորագույն ցուցա-
սրահներում: Նկարչի առանձին
աշխատանքներ զարդարում են աշ-
խարհի լավագույն թանգարաննե-
րի, միջազգային կազմակերպու-
թյունների համաթանգարանները: Դեռ
ևս 33 տարի առաջ այստեղի գե-
ղարվեստական հանդեսներից մե-
կի անցկացրած հարցման ար-
դյունքներով Գառզուն ճանաչվել էր
Յրանսիայի հետպատերազմյան
շրջանի լավագույն գեղանկարիչը:
Գառզուի կենսագրության կարե-
վոր փուլեր դարձան Սովետական
Միությունը նրա կատարած ուղևո-
րությունները: 1966 թվականին
Երևանում բացվեց նրա աշխա-
տանքների ցուցահանդեսը, որի
ժամանակ նա ժանոթացավ Մար-
տիրոս Սարյանի հետ: Տասնութ
տարի հետո նա նորից եկավ Երե-
վան, որտեղ նրան հանձնվեց Մար-
տիրոս Սարյանի անվան մրցանա-
կը, որով Հայաստանի նկարիչ-
ների միությունը նշում է մայր հայ-
րենիքի և ճակատագրի բերումով
աշխարհով մեկ ցրված նրա որ-
դիների ու դուստրերի կապերի
ամրապնդմանը նպաստող սփյուռ-
քահայերի ծառայությունը: «Ես
այդ պարզև հպարտությամբ կը-
կրեմ Պատվո լեգեոնի շքանշանի
կոդիկն», — հայտարարել է նա
այն ժամանակ:
1984 թվականի հունիսին Մոսկ-
վայում՝ Կուզնեցկի մոստում
գտնվող նկարիչների միության
ցուցասրահում մեծ հաջողությամբ

տակերտում գտնվող ճենապակու
ու ապակու թանգարանում, մեծ
հետաքրքրությամբ դիտեց սովե-
տական մայրաքաղաքի տեսար-
ժան վայրերը:
...Եկել եմ Գառզուի արվեստա-
նոց՝ Ռասպայ բուլվարում: Ուրա-
խությամբ հրավիրում է ներս:
Մենք անցնում ենք կիպ իրար
կողքի դրված կտավների, նկար-
ների, ճեպանկարների, ուրվա-
նկարների շարքի միջով: Պատի եր-
կայնքով երկար պահարաններ են,
որոնք լեփ լեցուն են արվեստին
վերաբերող գրքերով, ալբոմնե-
րով, բոլոր մայրցամաքների տա-
նյակ անհատական ցուցահանդես-
ների բազմաթիվ և ուսուցողական

կերի ժողովածուներ են, դա
կաններ, որոնց հետ Գառզուն
կապել և կապում է հին բե-
կամությունը:
Սենյակի անկյունում մի մ
է գտնվում, որը դժվար է տ
բերել մարդուց: Նրա վրա ս
նատարբեր գույների գործվա
ների կտորներ են գցված: Հաս
րուկթին նկարիչը դրանցով
ապագա ներկայակալի նրբերա
ներն է ընտրում:
Գառզուն հարցուփորձ է ա
երևանյան նորությունների
սին, հետաքրքրվում է մշակու
սովետական ֆոնդի գործունե
թյամբ, որի մասին նա լսել է,

ԼՈՒՅՍԻ ՀԱՎԵՐԺ

ԵՐԻՏԱՍԱՐ

...Եկել եմ Գառզուի արվեստա-
նոց՝ Ռասպայ բուլվարում: Ուրա-
խությամբ հրավիրում է ներս:
Մենք անցնում ենք կիպ իրար
կողքի դրված կտավների, նկար-
ների, ճեպանկարների, ուրվա-
նկարների շարքի միջով: Պատի եր-
կայնքով երկար պահարաններ են,
որոնք լեփ լեցուն են արվեստին
վերաբերող գրքերով, ալբոմնե-
րով, բոլոր մայրցամաքների տա-
նյակ անհատական ցուցահանդես-
ների բազմաթիվ և ուսուցողական